LUNDS UNIVERSITET

Arbete = försörjning?

MARTIN NORDIN

Dagens presentation

- Integrationen förbättras – fler i sysselsättning
- Segregationsproblem
- Försörjningsproblem
- Arbetskraftsbrist

LUNDS UNIVERSITET

Arbetslöshet efter ursprung

År 2025

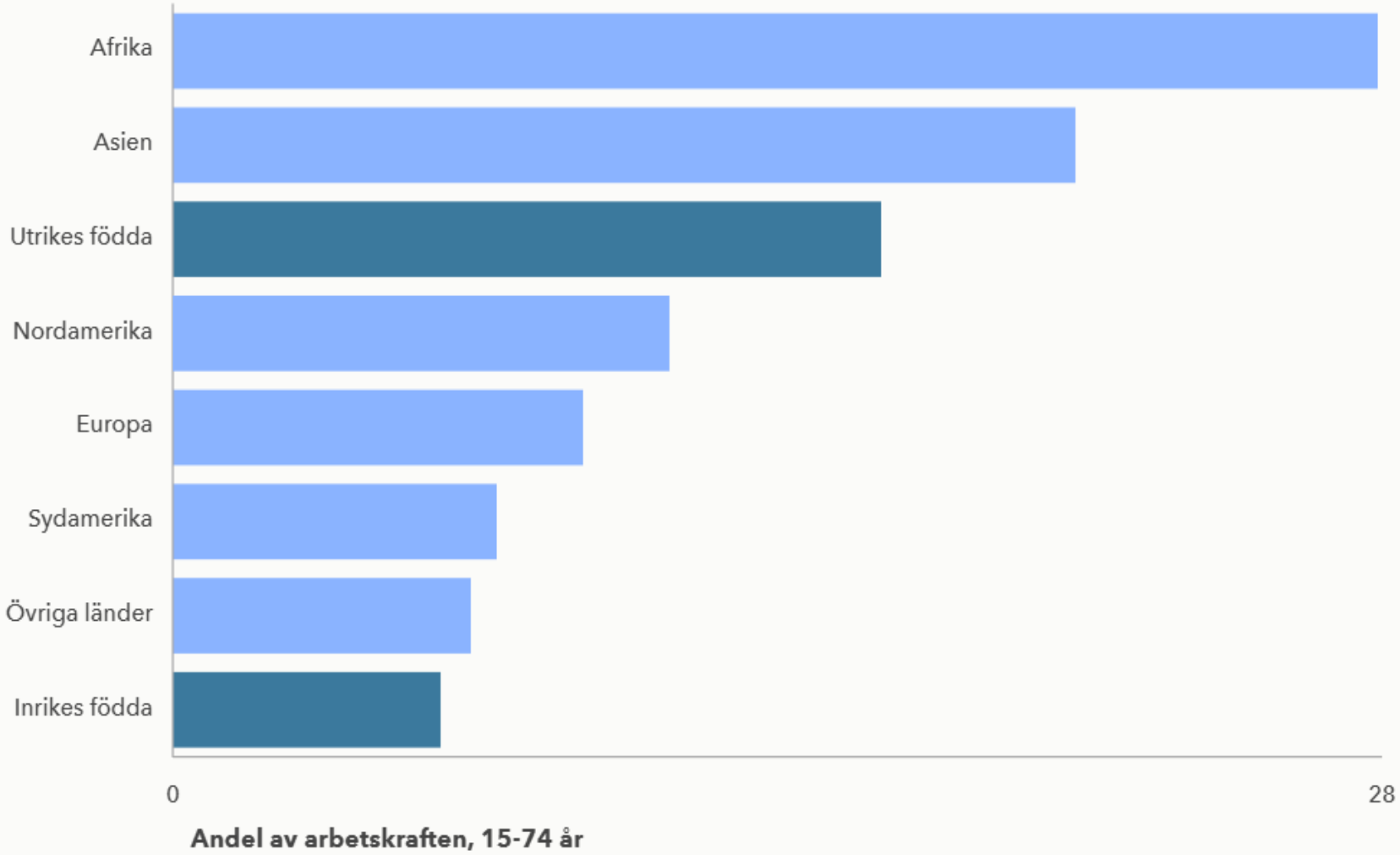

Källa: SCB via Macrobond

ekonomifakta

Sysselsättningsgraden har ökat länge

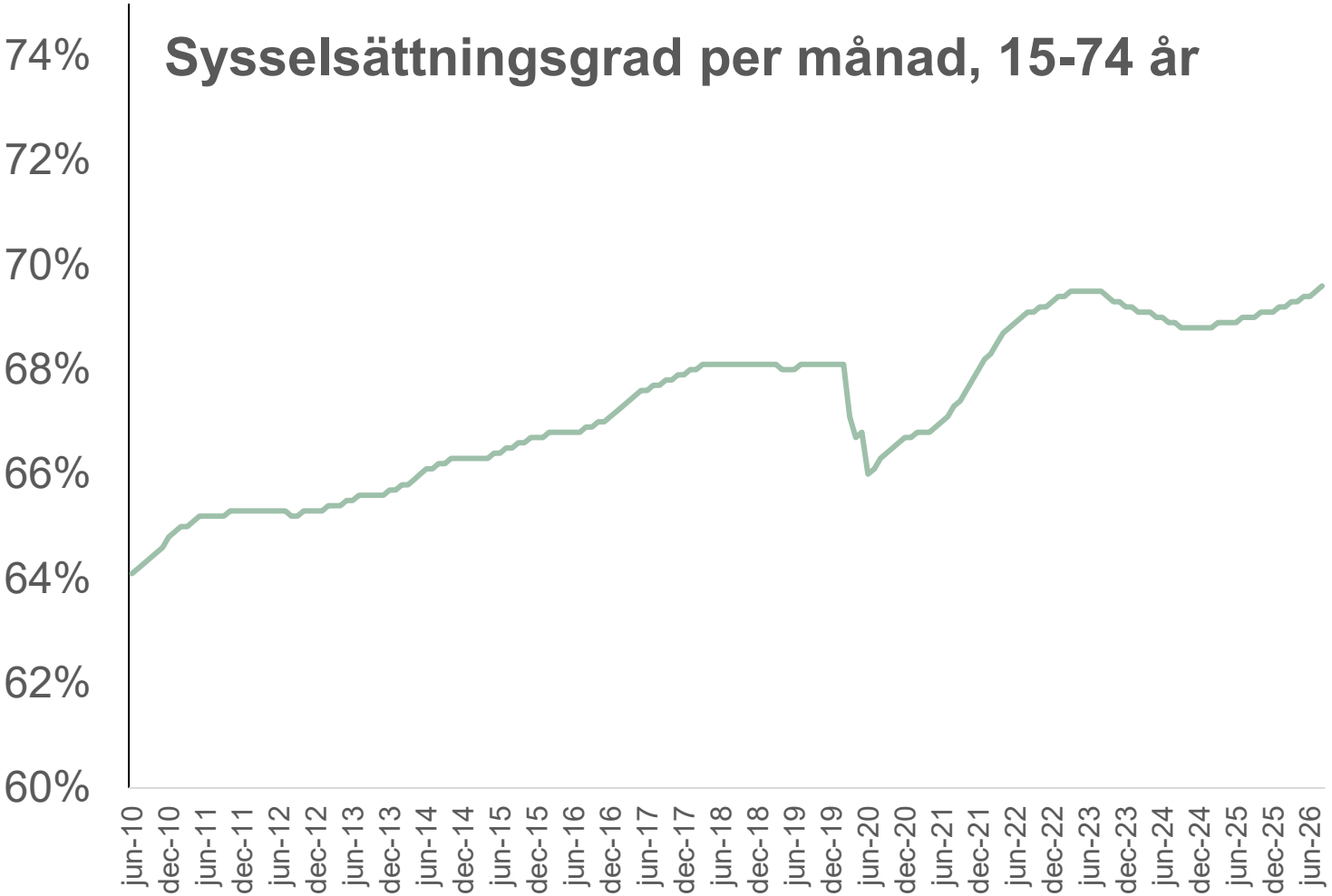

LUNDS UNIVERSITET

Sysselsättningsgap mellan inrikes och utrikesfödda

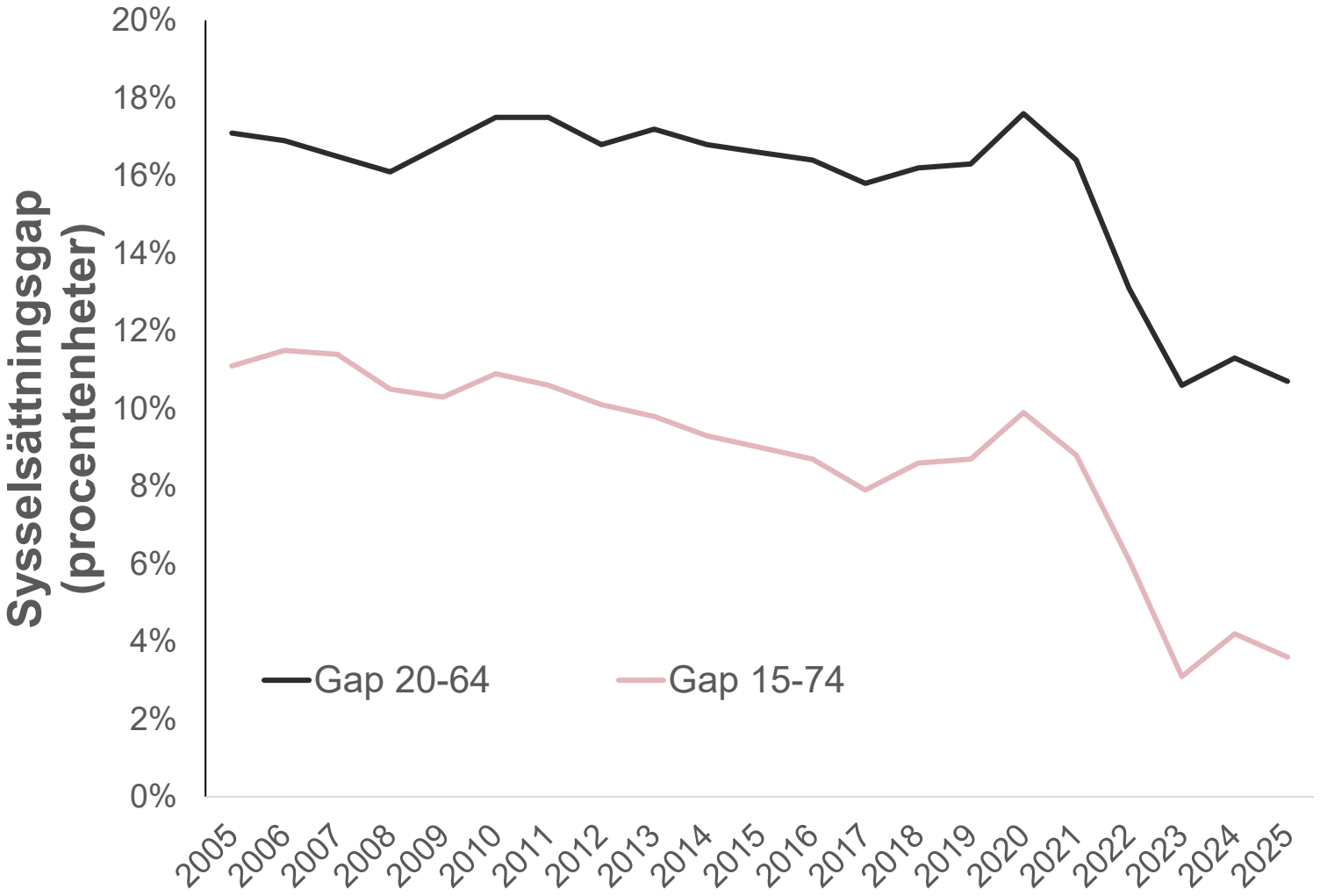

LUNDS UNIVERSITET

Utrikes födda driver utvecklingen

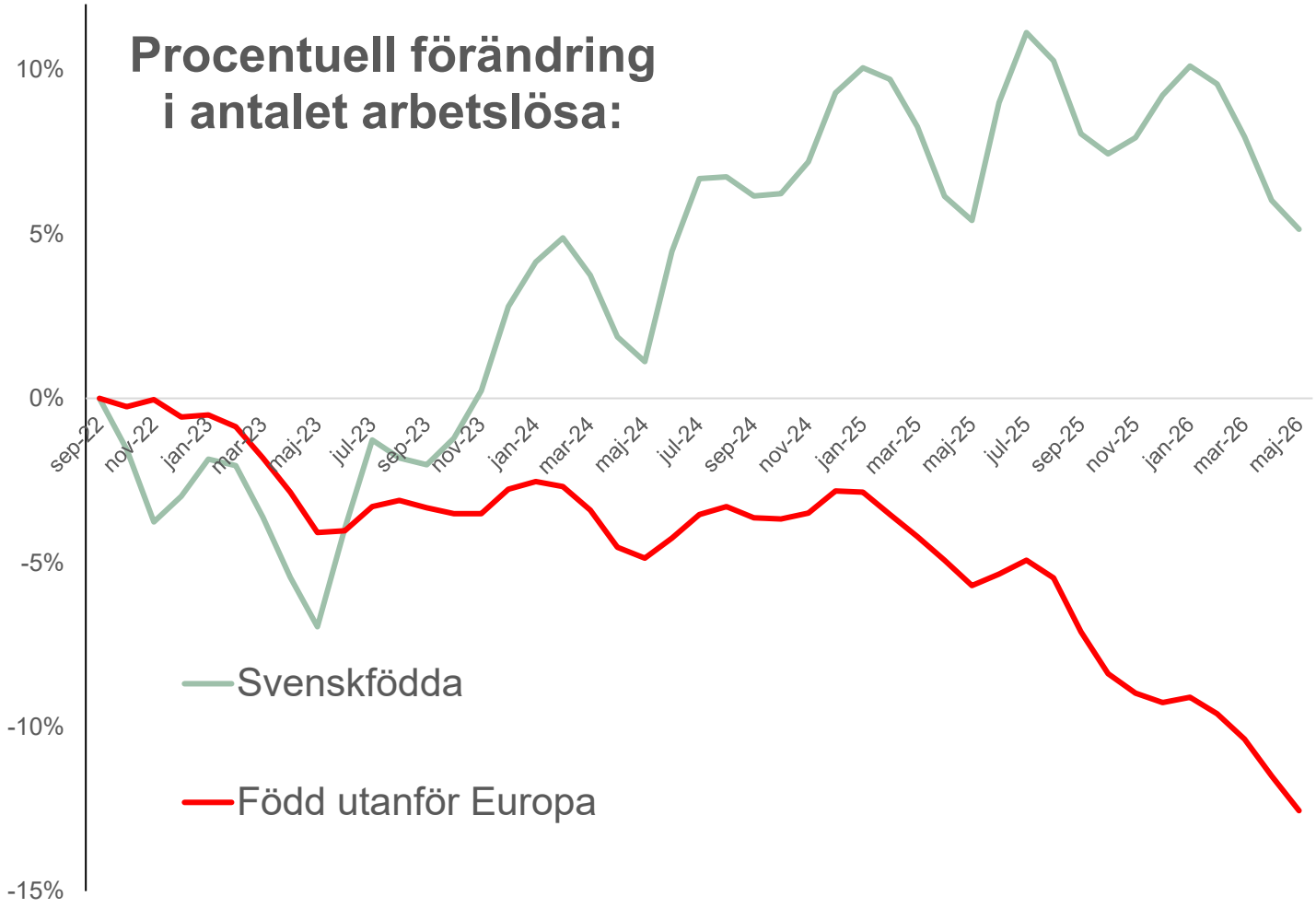

LUNDS UNIVERSITET

De största migrationskohorterna

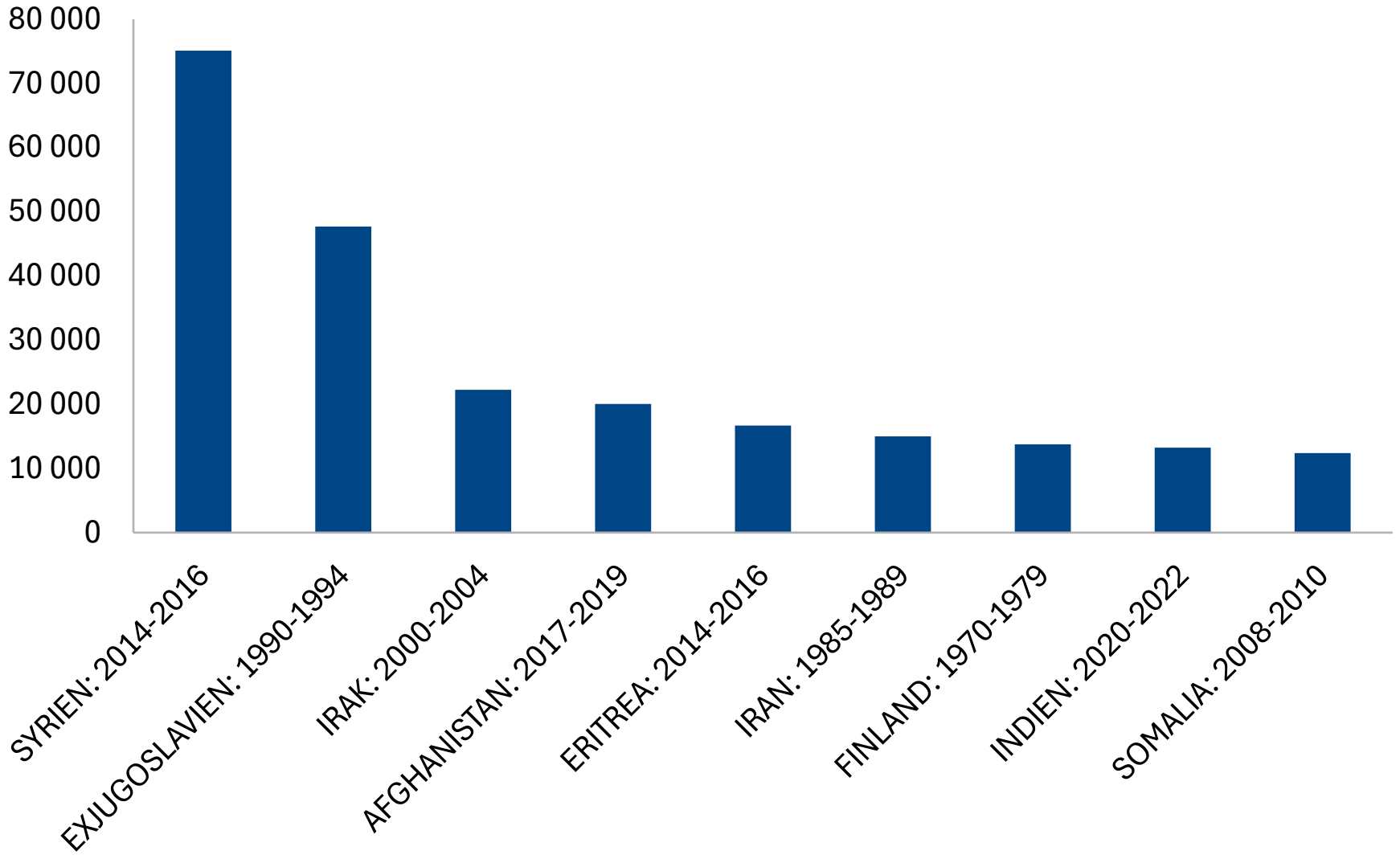

Sysselsättning för migrationskohorterna

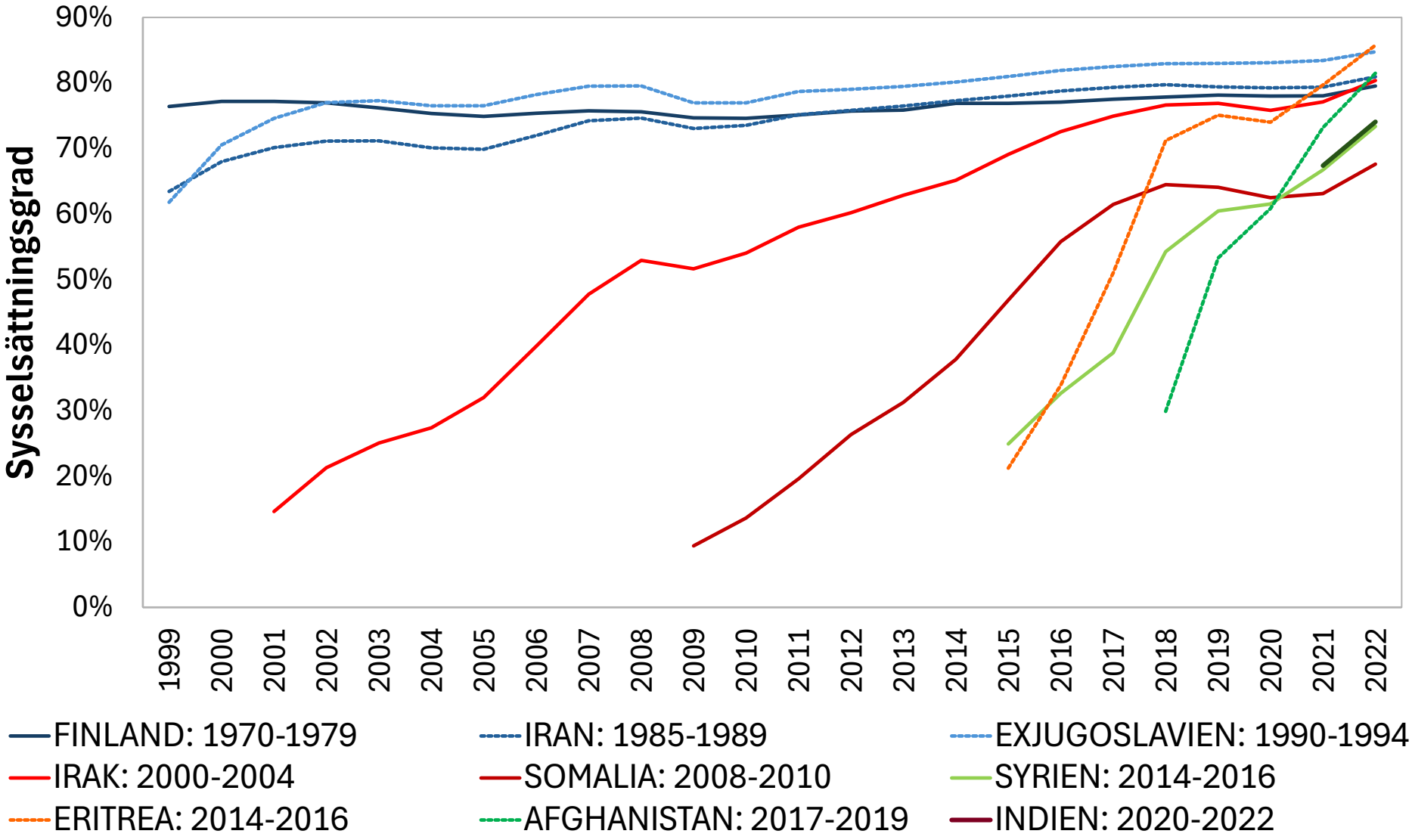

Sysselsättning för Syrianer

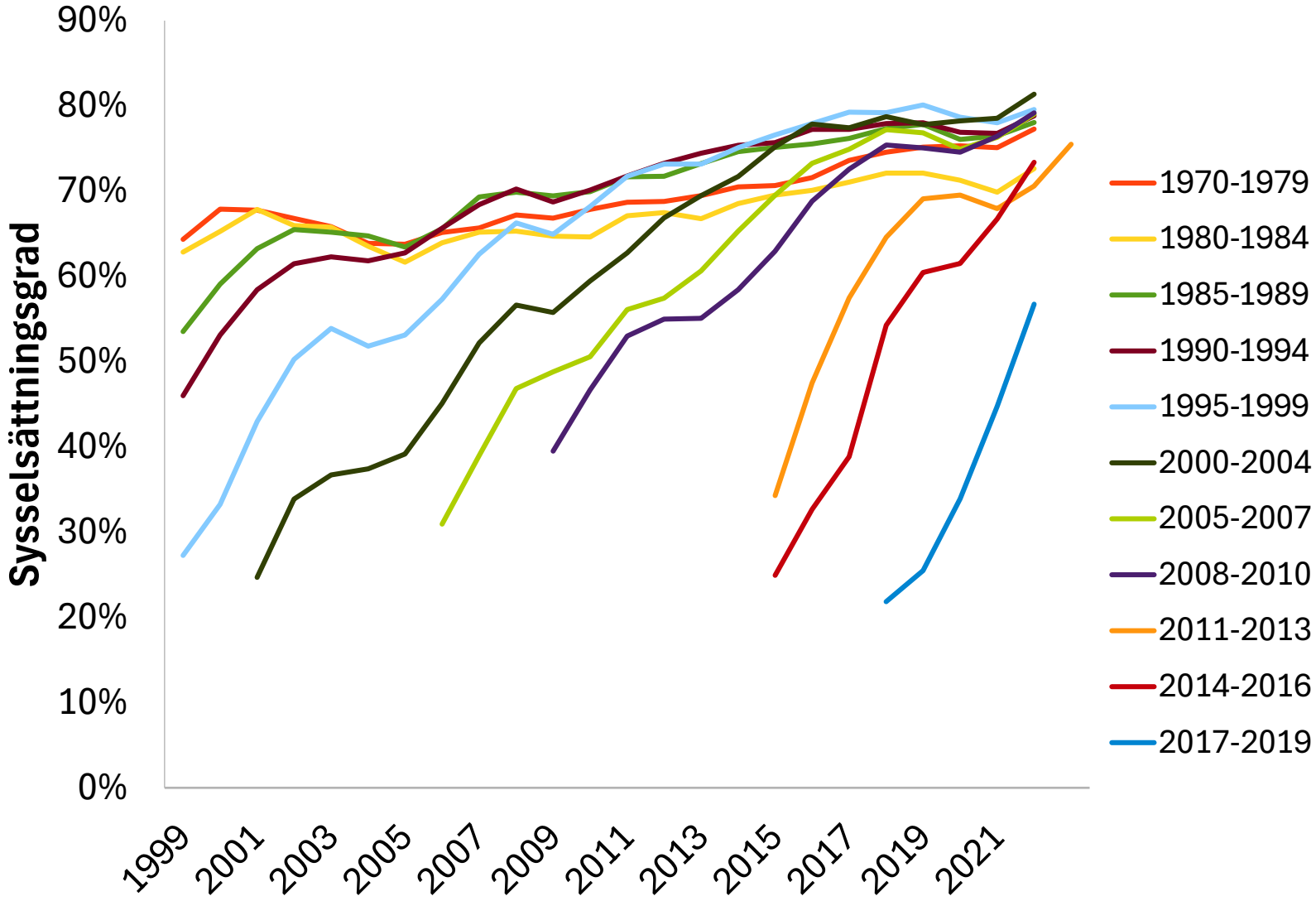

LUNDS UNIVERSITET

Orsaker

- Det tar tid att integreras och de flest har varit här >10år
  - ✓ Minskade volymer
- Arbetsmarknadspolitiken fungerar bättre
  - ✓ Etableringsreformen
  - ✓ Jobbspår
- Generell minskning av andelen i arbetsför ålder

LUNDS UNIVERSITET

Andel med *utrikes bakgrund* i utsatta områden

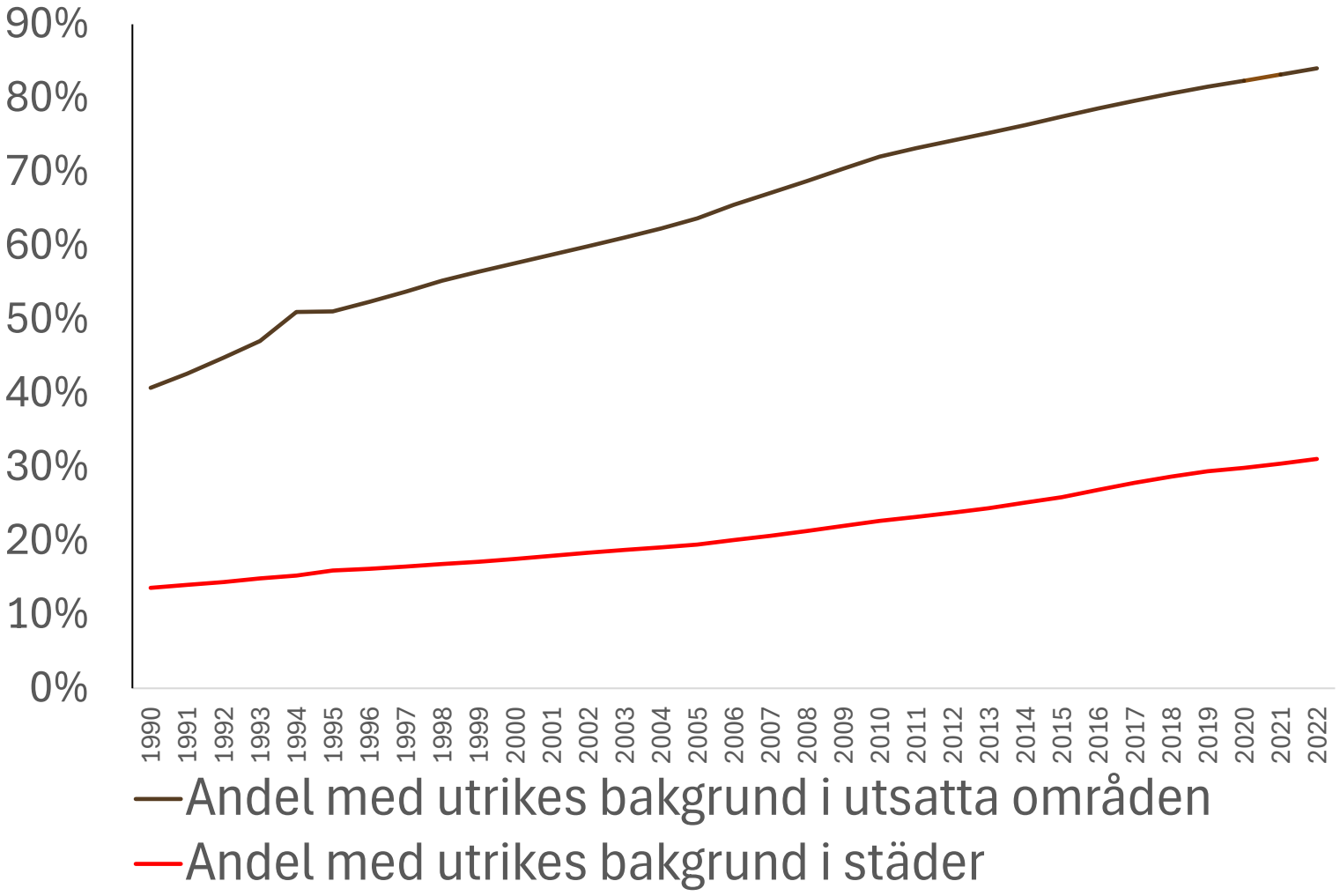

LUNDS UNIVERSITET

Var finns de utsatta/invandrartäta områden?

Röda områden (I05-I00):

Områden där den 5% mest invandrartäta befolkningen bor

Gröna områden(I15-I05):

Områden där den 15%-5% mest invandrartäta befolkningen bor

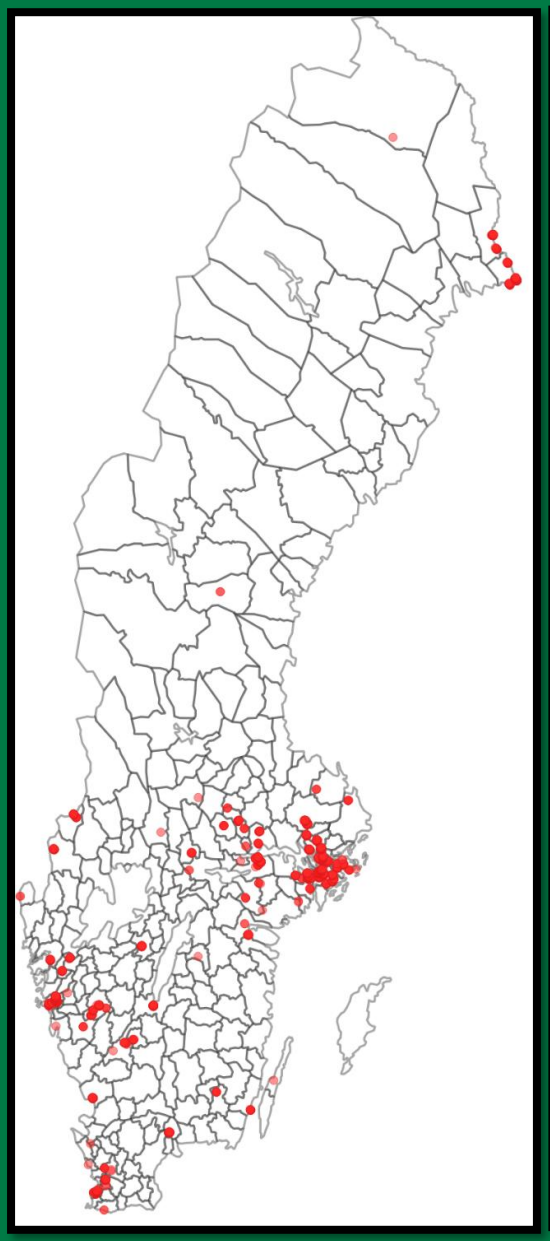

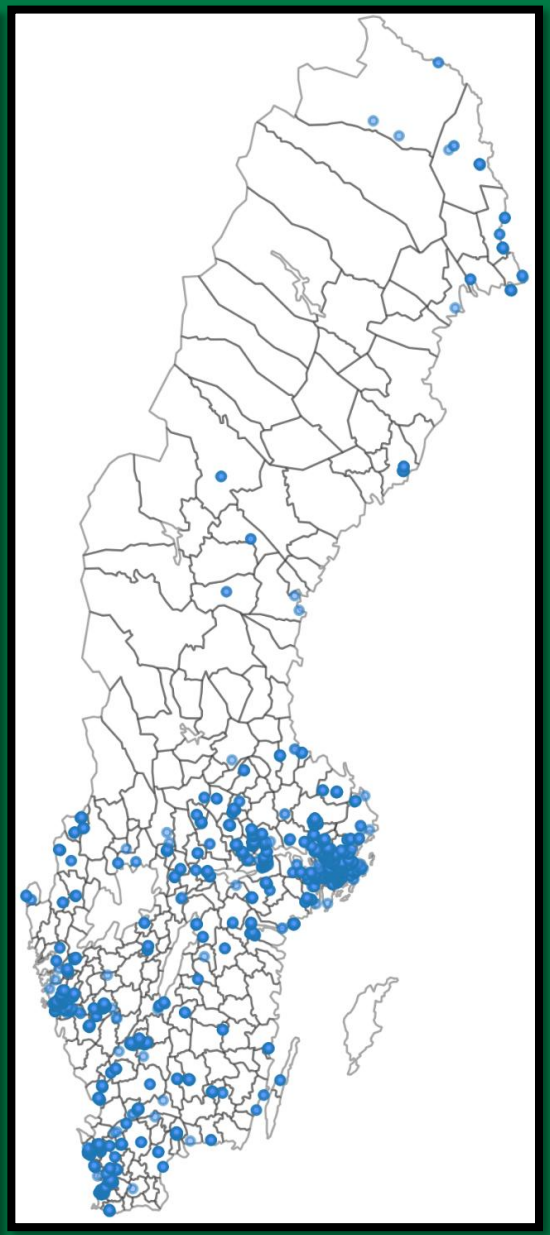

Storstäder

	Andel av befolkning i *5%-nivån*	Andel av befolkning i *5-15%-nivån*
Storstadskommuner	13%	18%
Stockholms län	11%	17%
Malmö	22%	33%

Kronobergs län

	Andel i kommunen		Antal	
	5-15%-nivån	*5%-nivån*	*5-15%-nivån*	*5%-nivån*
Lessebo	31,1%		2187	
Alvesta	27,0%		4340	
Älmhult	25,0%		3441	
Markaryd/Strömsnäsbruk	29,0%		2441	
Växjö	12,2%	2,4%	9102	1798
Ljungby	31,0%		729	

Disponibla inkomster i invandrartäta/utsatta områden

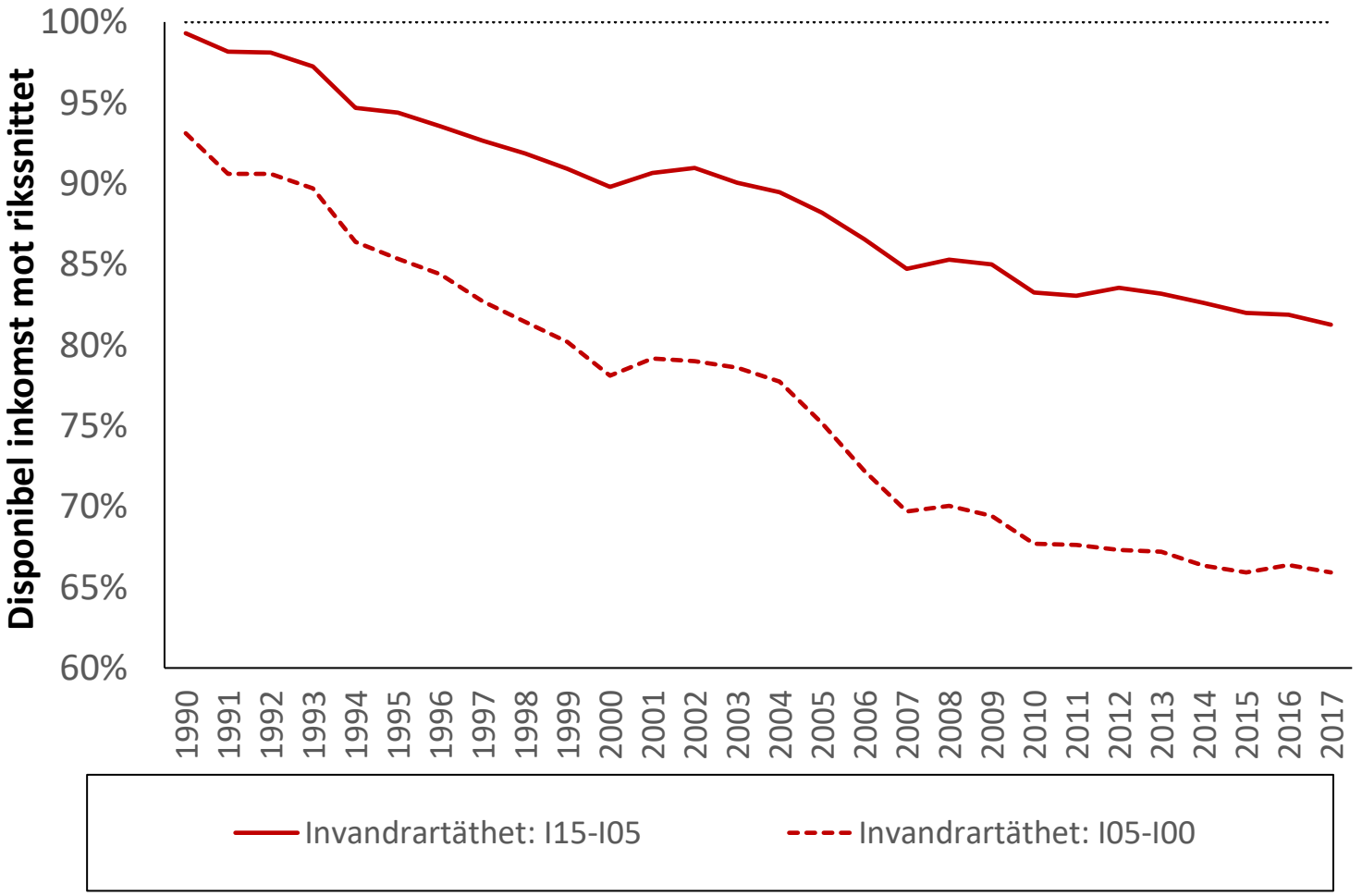

Inkomstsegregationens konsekvenser

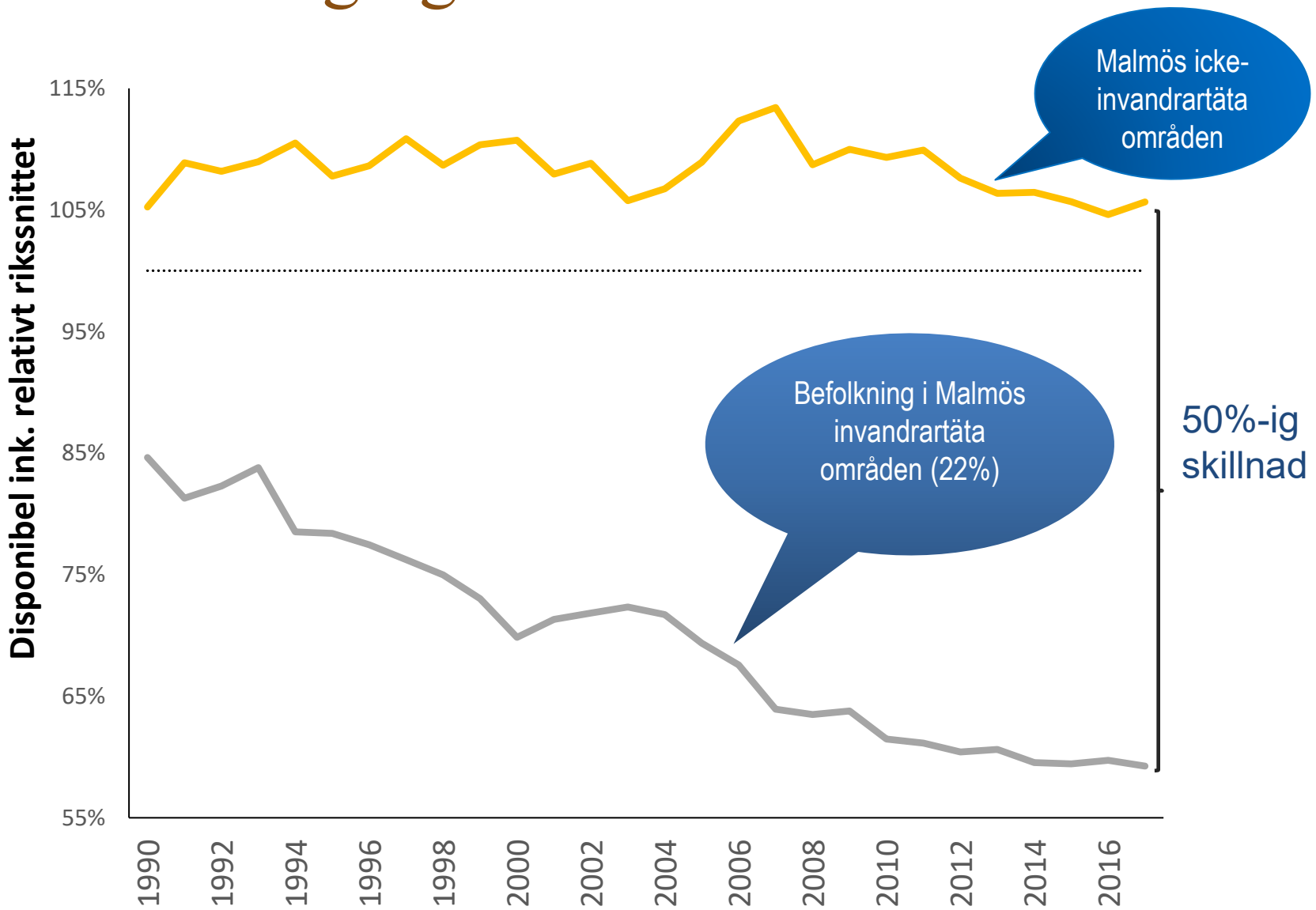

Disponibla inkomster i invandrartäta/utsatta områden

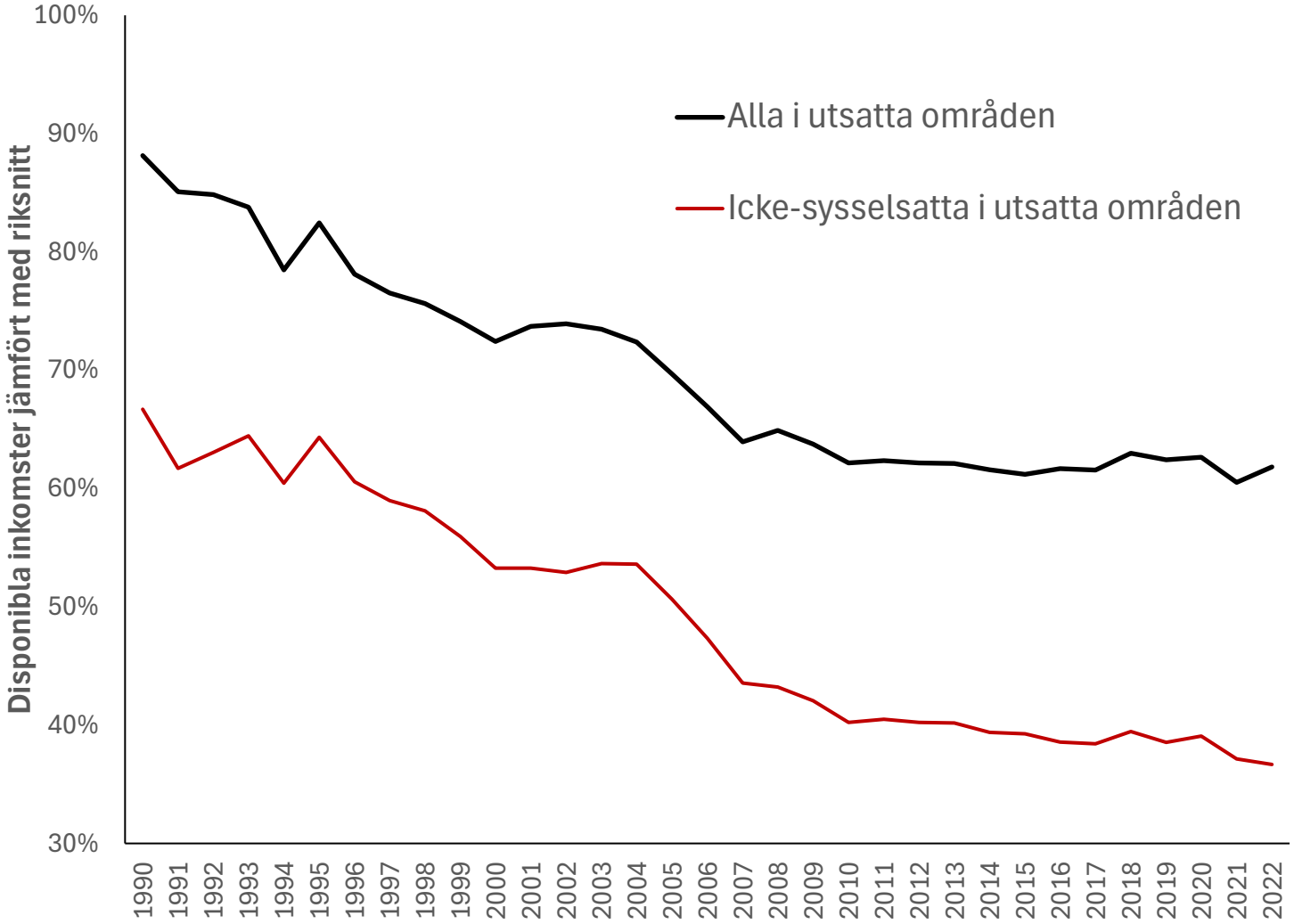

LUNDS UNIVERSITET

Andel med bidrag/ersättning

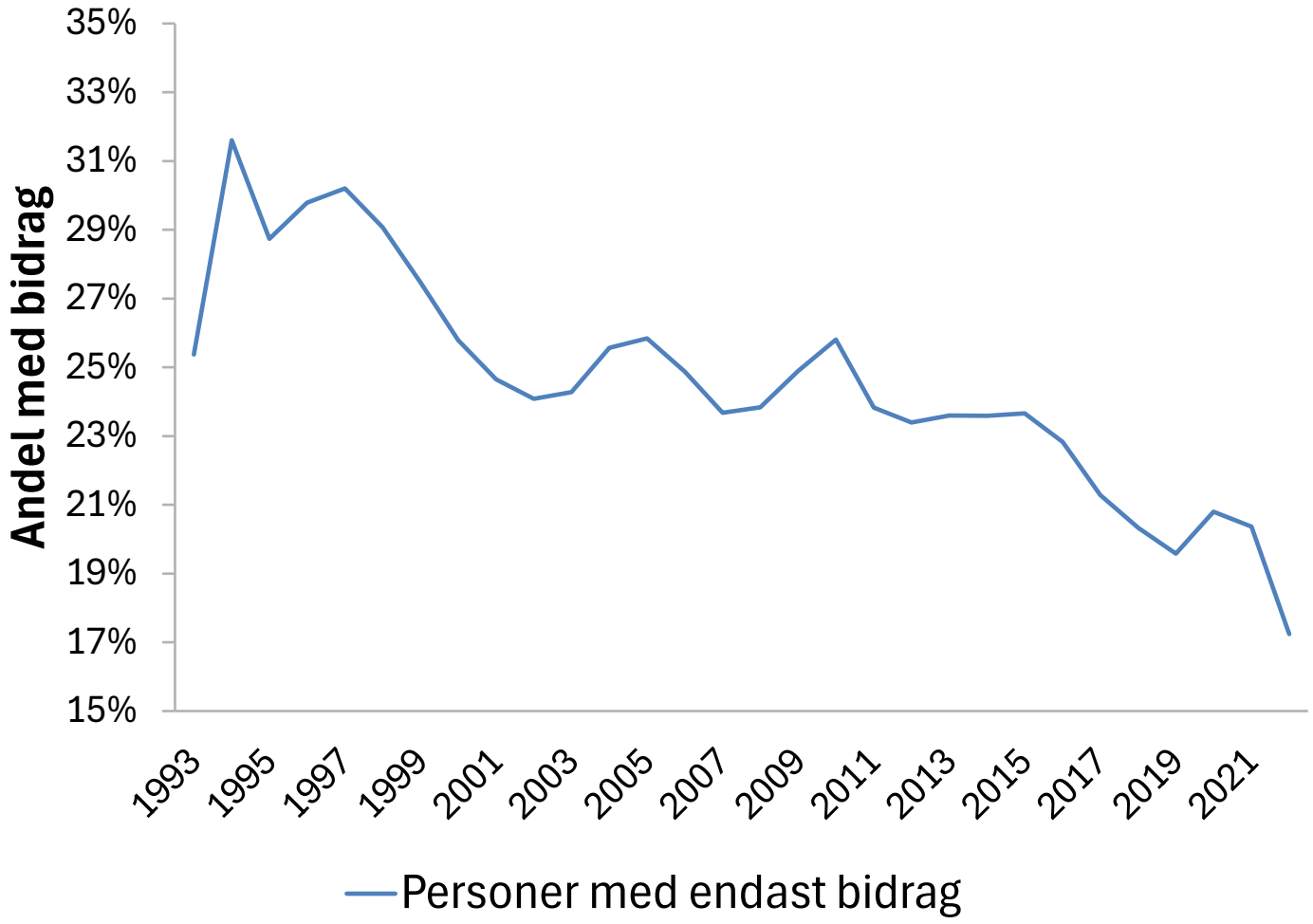

Problem med låga inkomster

- Låga inkomster är en form av åtstramningspolitik som dränerar ett område på ekonomisk styrka
- Självförstärkande
  - bidrar till en svagare lokal ekonomi och arbetsmarknad

LUND UNIVERSITY

Servicesektorsjobb

- Framförallt ett problem för servicesektorns expansion
  - konsumtion sker inte främst lokalt
  - service är ett undantag som ofta konsumeras lokalt
  - Utrikes födda jobbar ofta (70%) i olika typer av service- och tjänstenäringar

Områdes- och invandrargap över tid

Panel A. Områdesgap

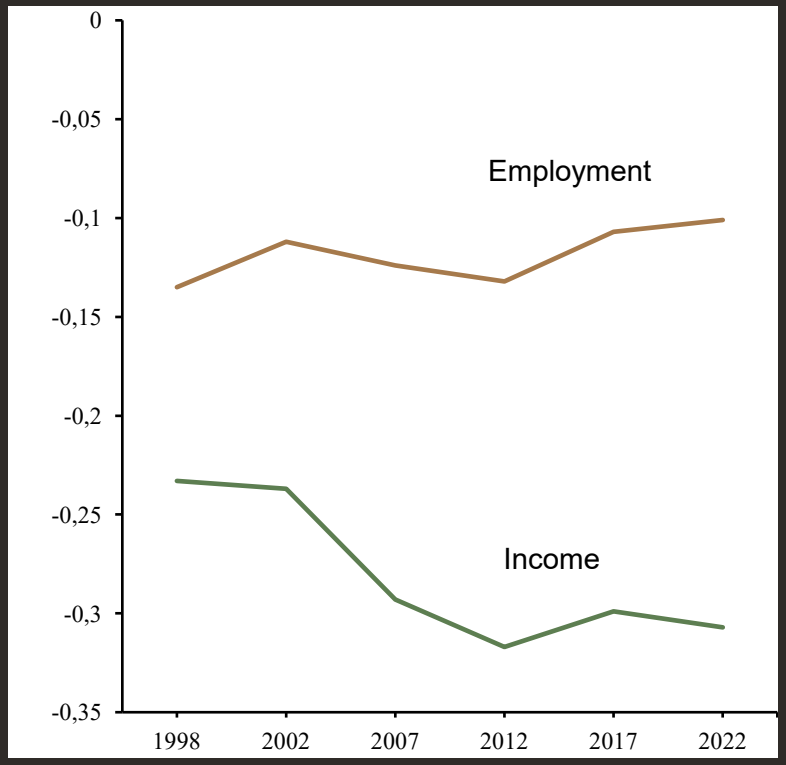

Panel B. Immigrant-native gap

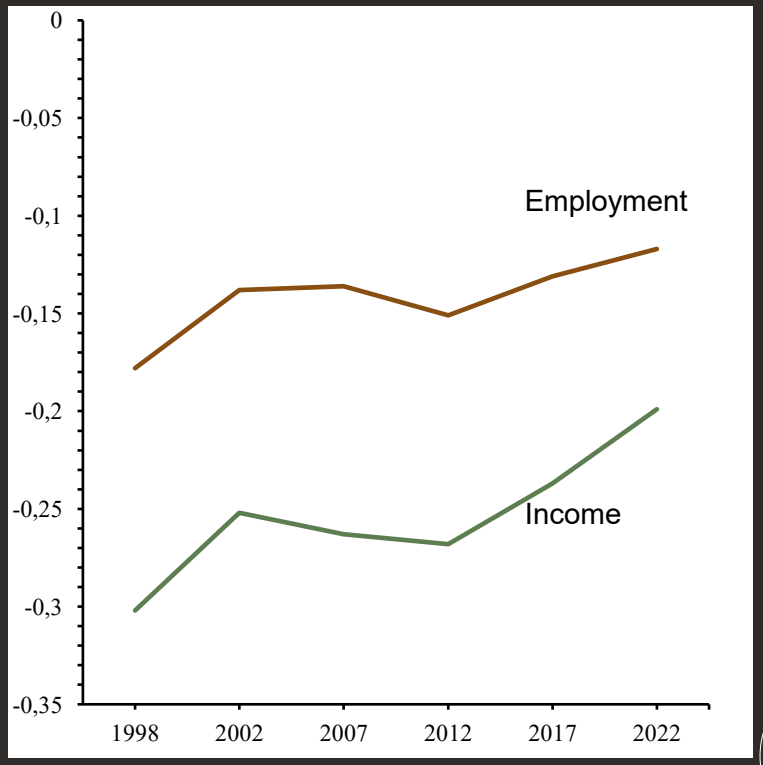

LUNDS UNIVERSITET

Självförsörjning (>20 850 kr) blandar samman trenderna

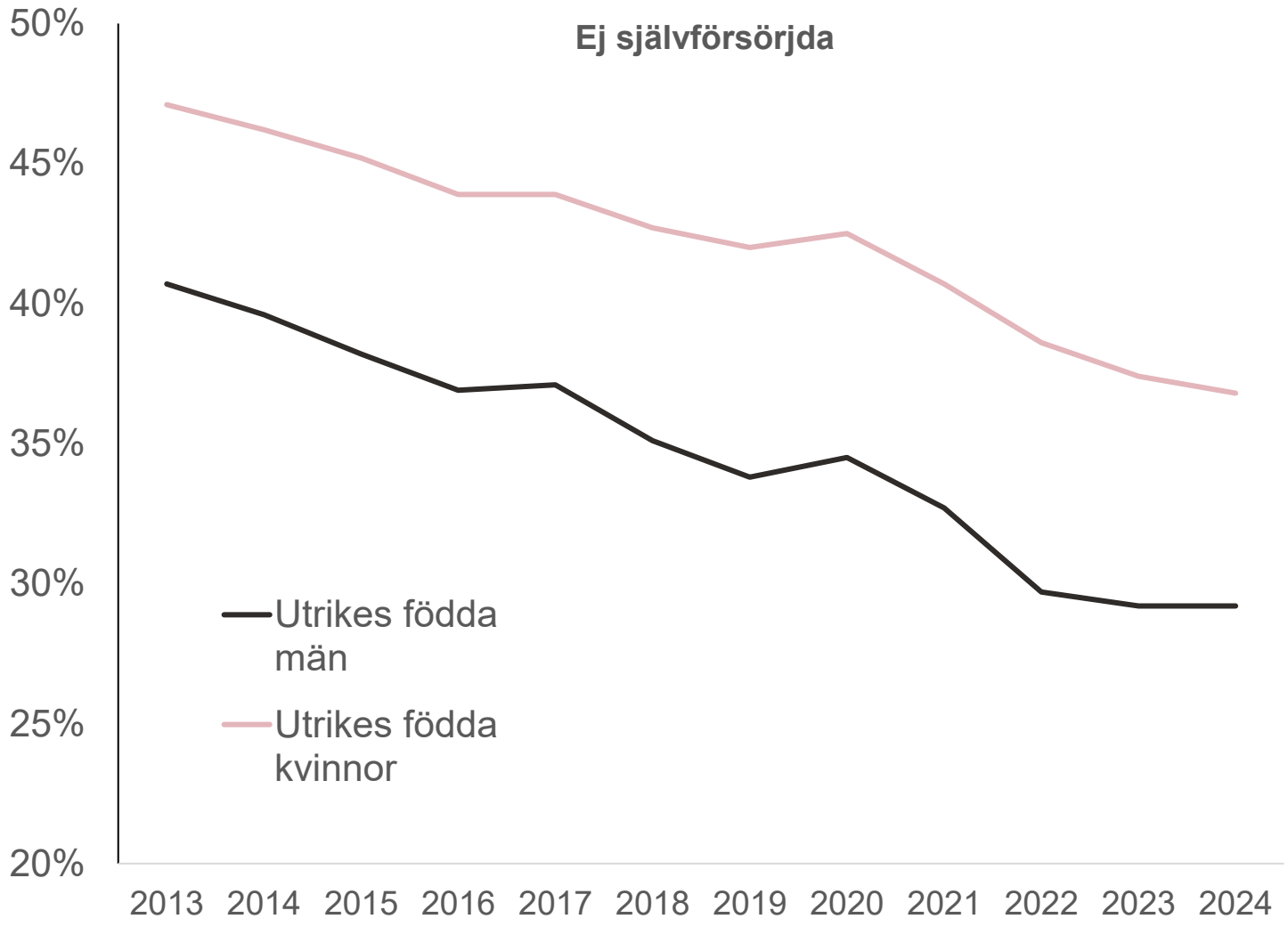

LUNDS UNIVERSITET

Svensk arbetsmarknad har förändrats

- Ej självförsörjande
  - Arbetslösa och personer på arbetsmarknaden med låga förvärvsinkomster
- Utrikes födda hamnar ofta i lågkvalificerade och lågavlönade jobb
- Olika former av icke-reguljär anställningar:
  - tillfälliga/visstid anställningar
  - timanställningar
  - deltidsjobb
  - giggjobb

LUNDS UNIVERSITET

Konstruktion av icke-standard anställningar i registerdata

- Endast aggregerade nivåer rapporterades
- Tidigare var inkomstdata endast tillgängliga på årsbasis
  - Svårt att särskilja orsakerna bakom låg årlig inkomst
- Ny månadsdata gör det möjligt att fånga förekomsten av deltids- och tillfälliga anställningar

LUNDS UNIVERSITET

Icke-reguljär sysselsättning

	Genomsnitt: 2019-2022
Deltid:	
Invandrartäta områden	34%
Totalt	22%
Tidsbegränsade:	
Invandrartäta områden	39%
Totalt:	23%
Giggjobb:	
Andel i invandrartäta områden	23%

LUNDS UNIVERSITET

Sysselsättning, 20-64

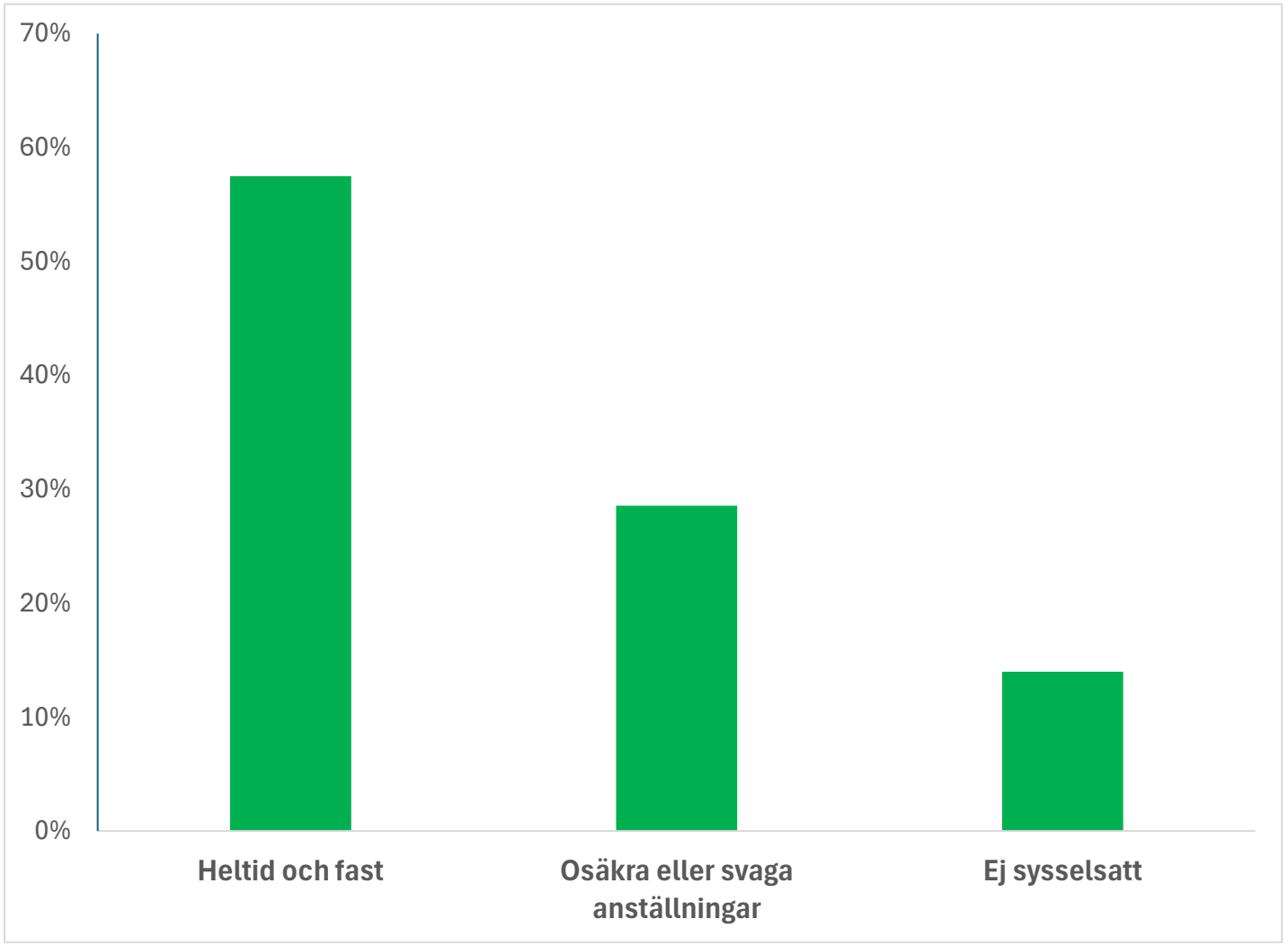

LUNDS UNIVERSITET

Områdes- och invandrargap över tid

Panel A. Neigbourhood gap

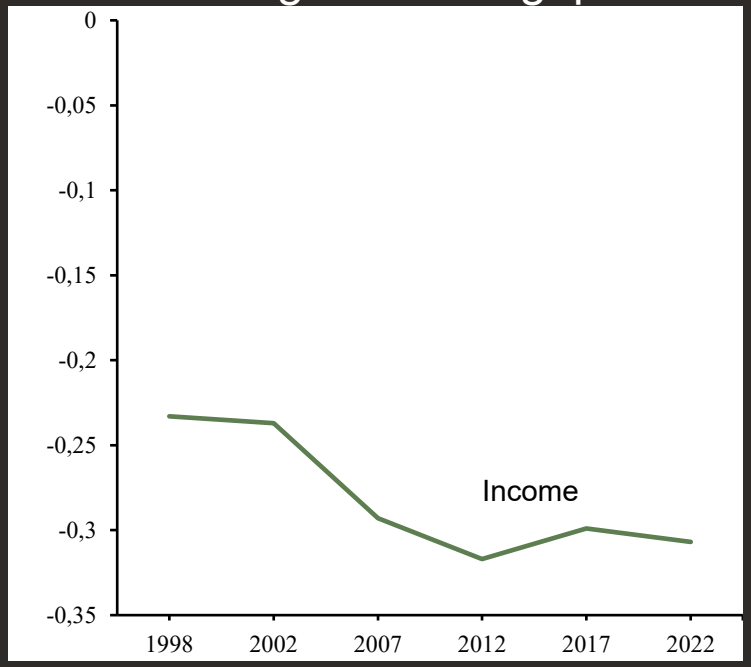

Panel B. Immigrant-native

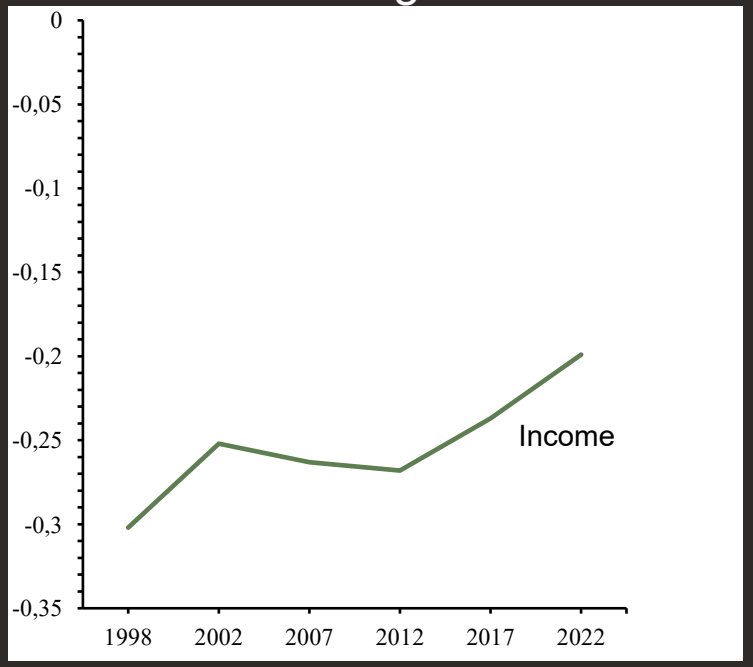

LUNDS UNIVERSITET

Förklarar inkomstgapet

	”Från figur”	Inkludera icke-standard sysselsättning	…och branschstruktur	Utbildning, kön och ålder
Segregationsgap	-0.304	-0.120	-0.0188	-0.179
		61%	94%	41%

LUNDS UNIVERSITET

Övergångssannolikheter

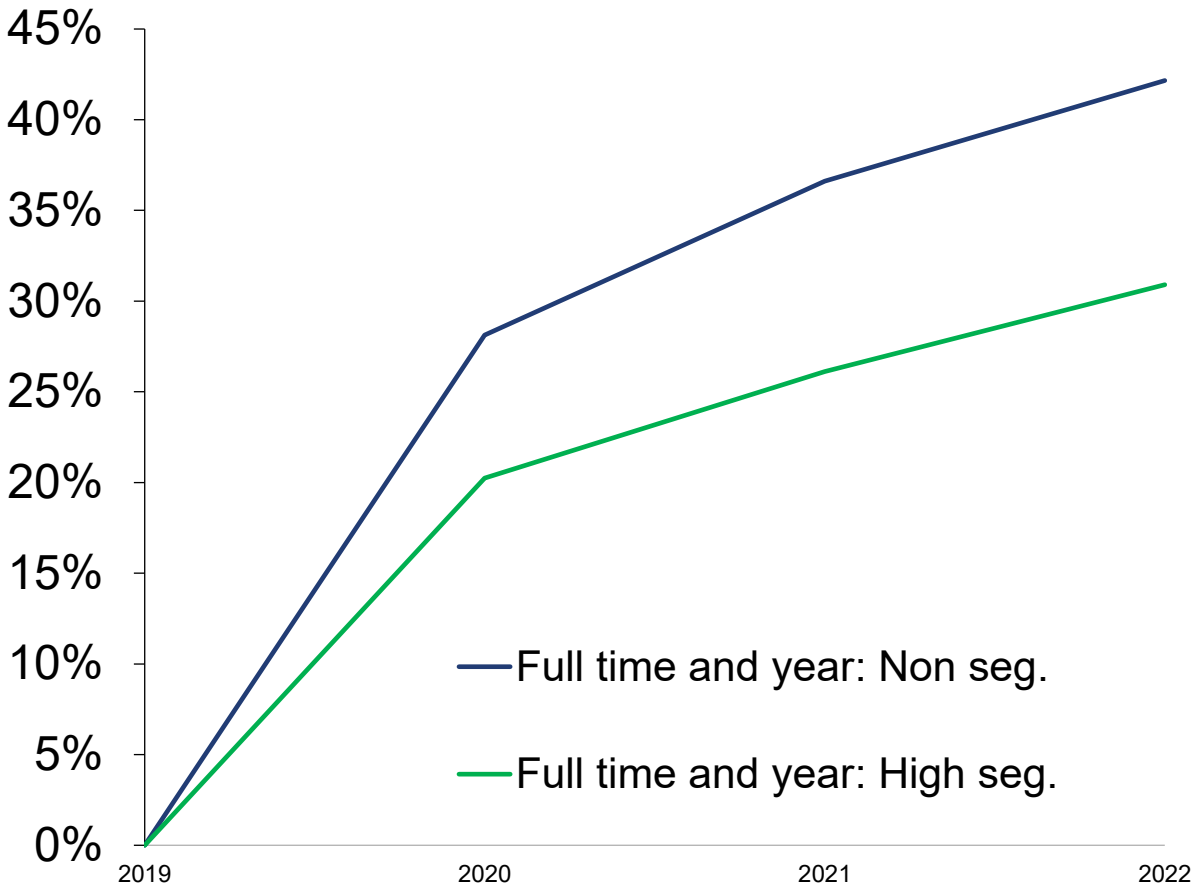

LUNDS UNIVERSITET

Vilka är de stora trenderna som påverkar arbetsmarknaderna idag?

- Någonstans mellan arbetskraftsbrist och arbetskraftsöverskott
- Kamp mellan demografi och teknologi

  - minskande befolkning och AI

- Dela jobben eller arbetskraftsinvandring?

LUNDS UNIVERSITET

Snart krymper Sverige

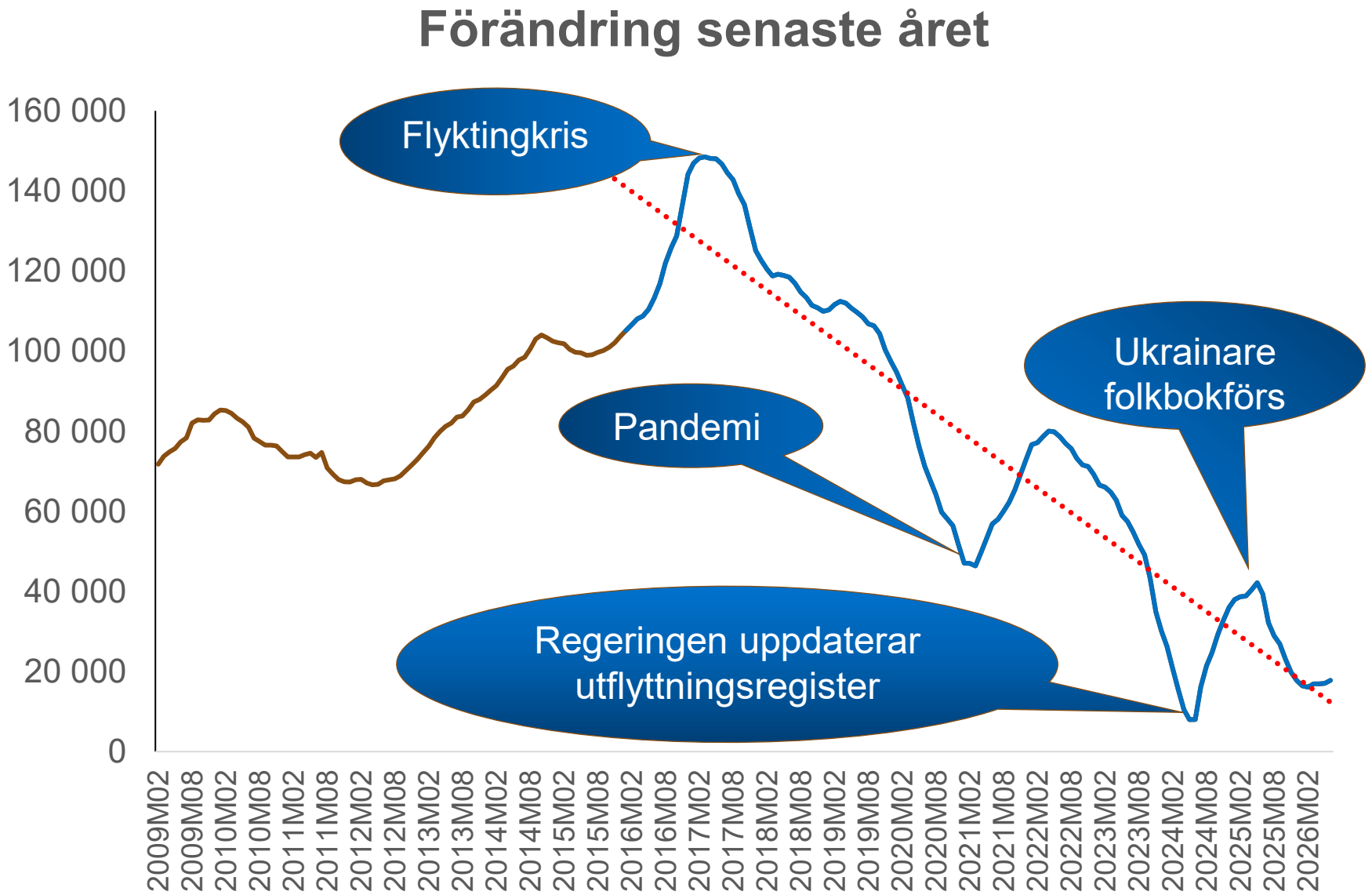

Kanske efter skärpta migrationsregler?

Skäl för att tro att Sverige kommer krympa framöver

- **1 juni 2026:** skärpt lönekrav, från 80 till 90 procent av medianlönen
- **12 juli 2026** kan personer med asylrelaterade tillstånd inte längre få permanent uppehållstillstånd
- **1 oktober 2026** skärpt anhöriginvandring och utvidgat försörjningskrav

Utredningen för en framtid med barn skissar på olika framtidsscenarier givet **dagens barnafödande:**

- fortsatt låg invandring → befolkningen minskar med 1,9 miljoner till 2100
- utan invandring → 3,8 miljoner
- 30 000 per år → svag befolkningsökning

LUNDS UNIVERSITET

Arbetskraftsbrist i allt fler länder

The economy of OECD countries has entered a new era, where the challenge shifts from a shortage of jobs to a shortage of workers

LUNDS UNIVERSITET

Andel 20-64 (av befolkningen)

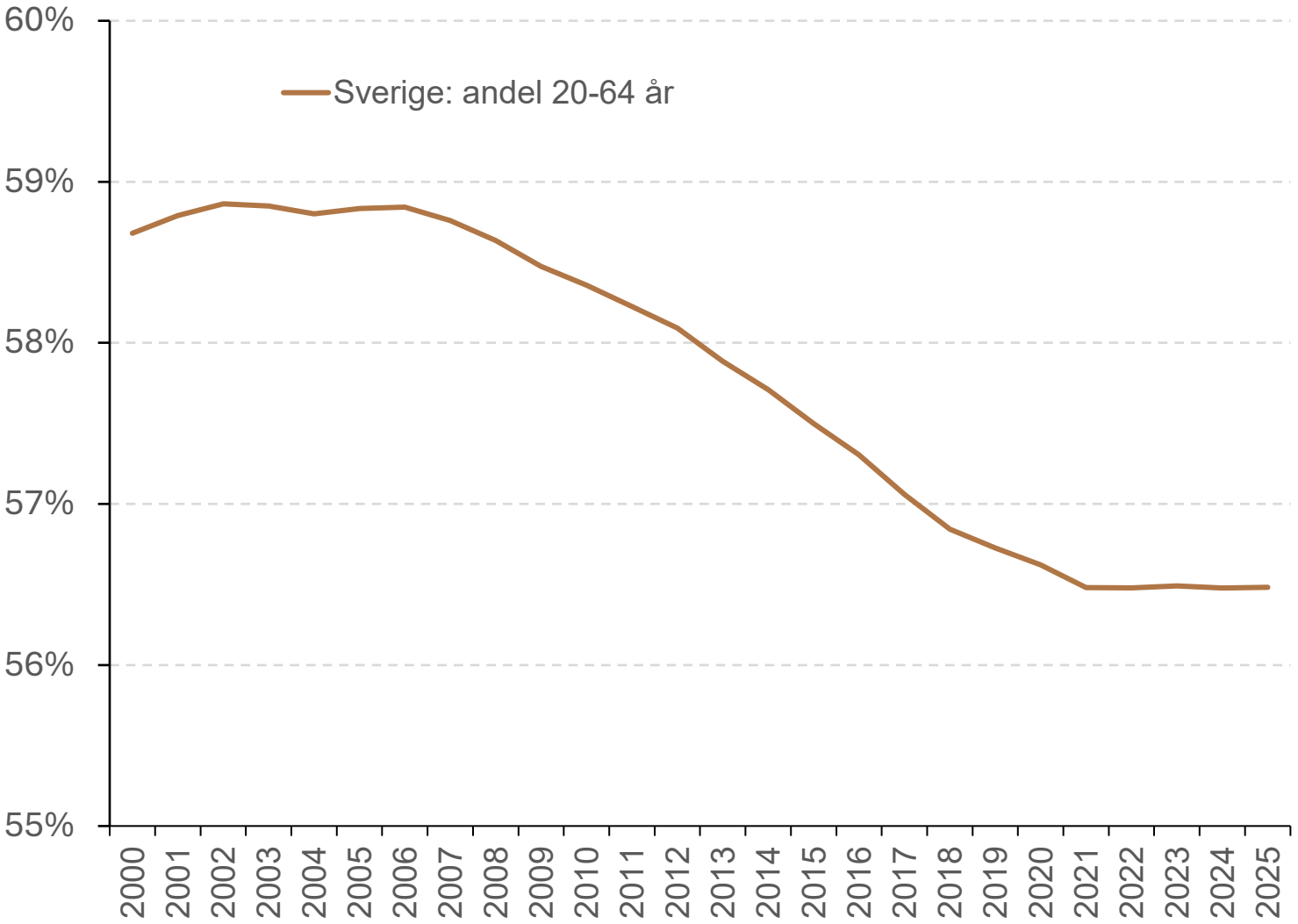

LUNDS UNIVERSITET

Kompetensbrist och försämrad matchning

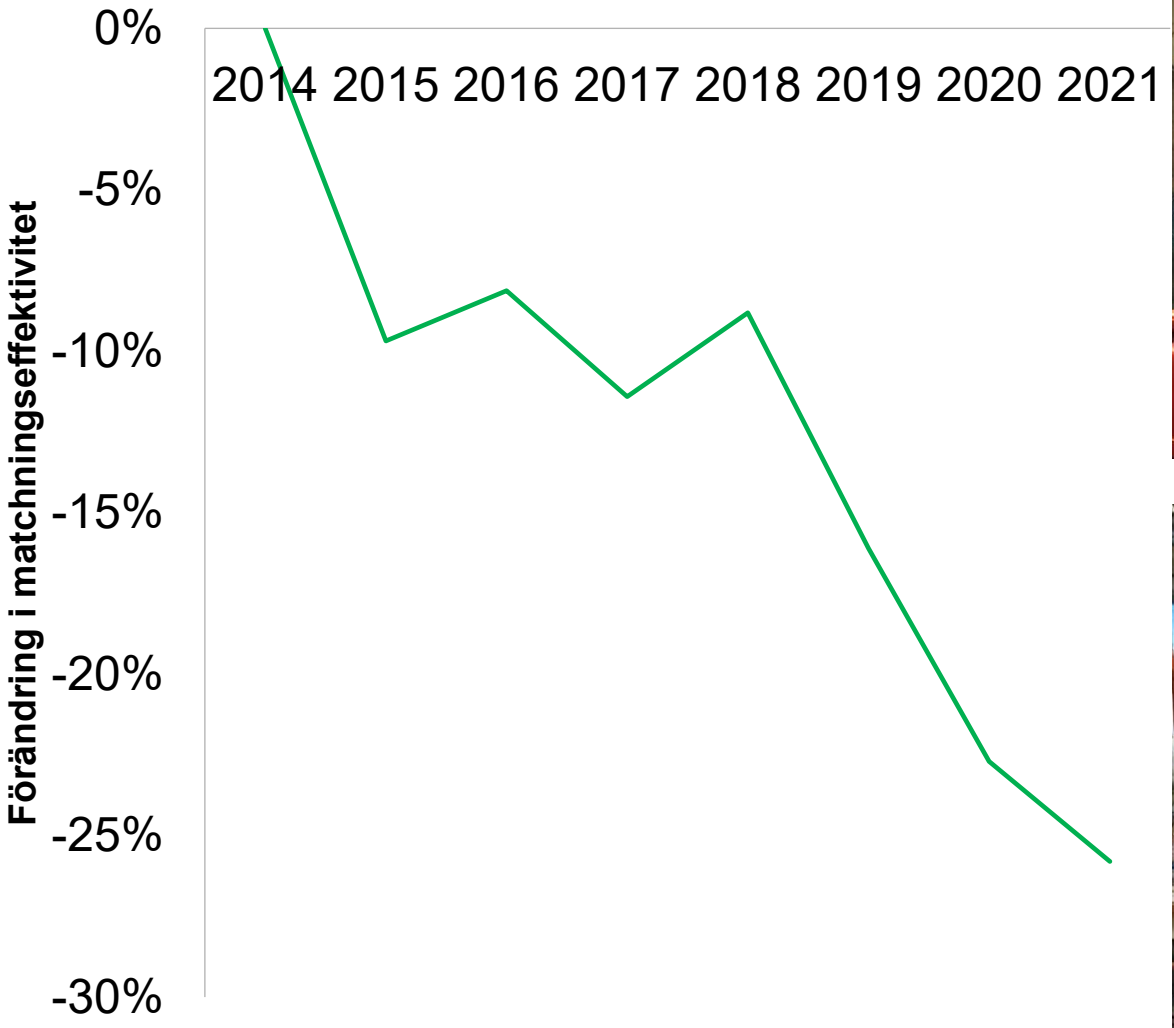

Orsaker

1) Demografisk obalans
2) Utrikes föddas kompetens
   - ✓ Utrikesfödda försämrar matchningen i allmänhet
3) Störst kompetensbrist inom sjukvård och omsorg
   - ✓ Här efterfrågas utrikes födda kompetens tydligt

LUNDS UNIVERSITET

Slutsatser

- Integrationen förbättras
  - ✓ Inte bara sysselsättning/arbetslöshet
  - ✓ Se till jobben/anställningarna
- Fortsätt investera i utrikesföddas kompetens
  - ✓ Generellt och inte bara för de som står utanför arbetsmarknaden
- Viktigt när arbetskraftsbristen ökar
  - ✓ Behövs arbetskraftsinvandring?

LUNDS UNIVERSITET